

Manual for valgfrie masteremner

Institutt for statsvitenskap tilbyr en rekke valgfrie masteremner hvert semester. Selv om det dreier seg om emner som alle er på 10 studiepoeng, kan de gjennomføres på forskjellig måte, og de kan ha ulik evalueringsform. Innenfor de rammene som er gitt, bør utforming av undervisnings- og evalueringsform i så stor grad som mulig gjenspeile kunnskaps- og ferdighetsmålene som er satt opp for det aktuelle emnet. Det er i dag 5 standard evalueringsformer å velge mellom (jf. vedtak i programrådet 25. oktober 2007). Her følger informasjon om opplegg for emnene.

Evaluerings- og undervisningsformer skal reflektere kunnskaps- og ferdighetsmålene vi har for masterstudiet. De valgfrie masterkursene utgjør ”substansdelen” av programmet, det vil si den delen der studentene tenkes å erverve solide kunnskaper – og i beste fall en spisskompetanse – innenfor feltet en er interessert i. Dette skal i sin tur, sammen med metodiske kunnskaper og analytiske ferdigheter, danne grunnlag for gjennomføring av den avsluttende, vitenskapelige undersøkelsen som rapporteres i form av en masteroppgave.

Det er med andre ord slik at *kunnskapsmål står helt sentralt i denne delen av studiet*, selv om vi også skal ivareta ferdighetsmål, det vil si bidra til å øve opp ferdigheter knyttet til skriftlig fremstilling (vitenskapelig forfatterskap, rapportering), muntlig presentasjon av egne skriftlige arbeider, formidling av faglig innsikt, kritisk refleksjon over faglige spørsmål – og det å arbeide under tidspress.

Kunnskapsmålet kan ikke ivaretas på en betryggende måte uten at studentene leser, arbeider med og diskuterer pensum. Vi vet at eksamensformene i ulik grad gir insitamenter til å arbeide seriøst og grundig med (hele) pensum, og at den tradisjonelle eksamensformen (skriftlig eller muntlig) er godt egnet som virkemiddel for å få studentene til å lese pensum. Samtidig blir læringseffektene enda bedre hvis en samtidig får studentene til å arbeide på flere måter med lærestoffet over hele kursperioden.

I den grad en på et emne ikke ønsker å benytte avsluttende eksamen med prøving av pensumstoffet, må det bygges inn andre evalueringsformer som trekker i samme retning; de må bidra til at studentene jobber aktivt med pensum – hele pensum – selv om de ikke prøves i pensumstoffet gjennom en skriftlig (eller muntlig) eksamen.

I tabellen nedenfor er det gitt en oversikt over de standard emneoppleggene som det for tiden kan velges mellom.

Masteremner med uttelling på 10 studiepoeng	Eksamen	Hjemmeoppgave	Seminarandel
Type I: Emner med skriftlig eksamen og hjemmeoppgave	3 timers skriftlig eksamen (teller mer enn hjemmeoppgaven, men aldri mer enn 60 prosent av karakteren)	Én eller flere hjemmeoppgaver; samlet 10-15 sider (selvvalgt eller oppgitte problemstillinger); teller 40-49 prosent av karakteren	Kan gjennomføre seminarandel hvis ønskelig, men ikke obligatorisk deltakelse
Type II: Emner med kun hjemmeoppgave	Ingen skriftlig/muntlig eksamen	Hjemmeoppgave på 15-20 sider; selvvalgt problemstilling (høre inn under emnet tematisk; reflektere pensum)	Skal være egen seminarandel med obligatorisk deltakelse minst 2/3 av gangene (3-5 siders skisse; presenteres muntlig; opponert minst én gang)
Type III: Emner med kun skoleeksamen	6 timers skriftlig eksamen	Kvalifiserende oppgave (bestått/ikke-bestått); leveres i god tid før eksamen	Kan gjennomføre seminarandel hvis ønskelig, men ikke obligatorisk deltakelse
Type IV: Emner med hjemmeoppgave og muntlig presentasjon	Muntlig presentasjon (med kort eksaminasjon); teller 1/4 av karakteren	Hjemmeoppgave på 15-20 sider; selvvalgt problemstilling (høre inn under emnet tematisk; reflektere pensum)	Undervisningen bør anses som obligatorisk; ikke nødvendigvis egen seminarandel
Type V: Emner med mappeevaluering	Ingen skriftlig/muntlig eksamen	5-6 skriftlige arbeider på 25-30 sider samlet; fortrinnsvis oppgitte temaer; innlevering til frister underveis; én samlet karakter	Undervisningen bør anses som obligatorisk; ikke nødvendigvis egen seminarandel

Standardformuleringer for evalueringsform til bruk på emnesiden

Avhengig av hvilken evalueringsform en ønsker å benytte på et emne, vil en av standardformuleringene nedenfor bli benyttet på emnesiden:

Emner type I: ”Du blir vurdert ut fra en eller flere hjemmeoppgaver (som til sammen utgjør 10-15 sider) og en skriftlig eksamen på 3 timer. Ved vurdering gis skoleeksamen større vekt enn hjemmeeksamen, men den teller aldri mer enn 60 prosent av karakteren. For å bestå emnet, må hjemme- og skoleeksamen være bestått i samme semester som undervisningen gis. Det gis én samlet bokstavkarakter.”

Emner type II: ”Du blir vurdert ut fra en hjemmeoppgave med selvvalgt problemstilling på 15-20 sider. Oppgaven skal tematisk høre inn under emnet, og den skal ha forankring i pensum. Dette er vilkår for å bestå emnet. Tema og problemstilling skal være forhåndsgodkjent av emneansvarlig. Innlevering av problemnotat/skisse til oppgave, muntlig presentasjon av dette på seminardelen av emnet og det å være opponert på andres skisser er obligatoriske aktiviteter. Det gis bokstavkarakter.”

Emner type III: ”Du blir vurdert ut fra en skoleeksamen på 6 timer. Det skal også leveres inn en øvings- eller kvalifiseringsoppgave i rimelig tid før skriftlig eksamen, og den vurderes til bestått/ikke-bestått. Øvingsoppgaver og lignende som skrives underveis inngår ikke ved karakterfastsettelsen. Det gis bokstavkarakter på skriftlig eksamen.”

Emner type IV: ”Du blir vurdert ut fra en hjemmeoppgave med selvvalgt problemstilling på 15-20 sider og en muntlig presentasjon av den (med kort eksaminasjon). Den muntlige delen har en samlet ramme på 15-20 minutter. Det gis én samlet karakter der oppgaven teller $\frac{3}{4}$ og presentasjonen (med eksaminasjon) $\frac{1}{4}$. Oppgaven skal tematisk høre inn under emnet, og den skal ha forankring i pensum. Dette er vilkår for å bestå emnet. Tema og problemstilling skal være forhåndsgodkjent av emneansvarlig. Det gis bokstavkarakter.”

Emner type V: ”Du blir vurdert ut fra en ”mappe” med 5-6 skriftlige arbeider som er innlevert til frister underveis, med et samlet omfang på anslagsvis 25-30 sider. De fleste eller alle oppgavene vil ha oppgitte temaer, og emneansvarlig gir nærmere informasjon om omfanget på og kravene til det enkelte arbeid. Det gis én samlet karakter, og hvert enkelt arbeid vil telle like mye dersom emneansvarlig ikke opplyser om noe annet. Det gis bokstavkarakter.”

Felles for *alle* valgfrie masteremner

Det er en felles ramme for alle substanssemnene som instituttet tilbyr, og som inngår med totalt 40 studiepoeng i mastergraden (på totalt 120 studiepoeng). Det gjelder følgende punkter:

1. **Ti ganger.** Emnet går i utgangspunktet over 10 ganger (20 undervisningstimer). Dersom det inngår en seminar del, kan det innenfor ressursrammen på visse vilkår gjennomføres noe mer enn 10 ganger dersom det er ønskelig.¹
2. **Pensum 800-1.000 sider (hovedregel).** Pensum skal som ha et omfang på 800-1.000 sider. Er stoffet spesielt vanskelig, kan omfanget reduseres noe. I spesielle tilfeller er det også anledning til å gå noe ut over 1.000 sider pensum. Ønskes et omfang som klart går utenfor normen på 800-1.000 sider, skal pensumlisten fremlegges for programrådet. Dette er hovedregelen. På emner med kun skoleeksamen bør pensum normalt ligge på 1.000-1.200 sider.
3. **Intensiv undervisning.** Emnene gis intensivt innenfor en av semesterets tre undervisningsperioder. Hvert semester er delt inn i tre bolker på 6 uker hver, hvorav den siste uken vies eksamen (ingen undervisning).
4. **Hvor intensivt?** Emneansvarlig avgjør selv hvor intensiv undervisningen skal være. En vanlig modell er å ha to dobbelttimer hver uke i 5 uker. Dersom undervisningen gis svært konsentrert, bør den fortrinnsvis legges mot slutten av undervisningsperioden. Likevel bør en ha et innledende møte i begynnelsen av perioden ved denne typen svært intensiv undervisning.
5. **Forelesninger og seminarer.** Undervisningen legges opp som vanlige forelesninger og (eventuelt) seminarer med utstrakt studentaktivitet. Minst halvdelen av undervisningen skal være forelesninger; emneansvarlig er pliktig til å tilby eller legge opp til minst 5 x 2 timer med ordinære forelesninger innenfor hvert emne. (Merk at uttellingen på timeregnskap/honorering er ulik for forelesningstimer og seminartimer fordi timesatsen for forberedelse er forskjellig.)

¹ Her er det timeregnskapet som definerer totalrammen. Ressursrammen for ren undervisning på et emne er 90 timer, som tilsvarer 20 forelesningstimer inkludert forberedelse (4,5 timer per forelesningstime), men ikke over 100 timer. Hvis et emne har kun 10 forelesningstimer (4,5 x 10 = 45), er det anledning til å gjennomføre *inntil* 16 seminartimer i tillegg (3,5 x 16 = 56) uten å gå ut over totalrammen for timeregnskapet (gir ca. 100 timer totalt). Altså samlet maksimalt 13 ganger/dobbelttimer. Hvis det på et emne er så mange studenter at en trenger enda flere ganger for å gjennomføre en forsvarlig seminar del, må dette avtales spesielt på forhånd med kontorsjef/undervisningsleder. Dette gjelder imidlertid kun emner med hjemmeoppgave som eneste evalueringsform (se nedenfor).

- 6. Gjeste foreleser?** Instituttet kan honorere én dobbeltime med gjeste foreleser per emne, men hvis reiseutgifter (eller andre utgifter) påløper må det sendes søknad på forhånd til kontorsjef/instituttleder for eventuelt å få dekket dette. I utgangspunktet dekkes ikke reise. Særlig på emner som ikke har så mange studenter er det fint om gjeste forelesninger annonseres bredere, slik at andre studenter eller ansatte som er interessert i temaet kan komme.
- 7. Andre undervisningsformer?** Innenfor de rammene som er nevnt er det anledning til å prøve ut andre undervisningsformer enn den tradisjonelle kateterforelesningen og ordinære seminarer. Dette må imidlertid gjøres på en slik måte at de faglige kravene ikke reduseres. Det skal heller ikke bety at undervisningen i realiteten ”delegeres” til studentene. Aktuelle elementer å eksperimentere med er forskjellige former for simuleringsøvinger, gruppearbeid, korte PowerPoint-presentasjoner av pensumstoff el. l. fra studentenes side, osv. Særlig på emner som ikke har skoleeksamen må alle studentene forvente at de kan bli bedt om å presentere pensumbidrag som del av undervisningen.
- 8. Flere skriftlige arbeider enn de som teller?** For hvert emne er omfanget på *tellende* hjemmeoppgaver definert. Det pedagogiske opplegget som emneansvarlige legger til grunn kan imidlertid være slik at også flere skriftlige arbeider forventes for å få best mulig læringseffekt. Det kan dreie seg om problemnotater og oppgaveskisser på emner hvor dette i utgangspunktet ikke er obligatoriske aktiviteter. Videre kan det være tale om oppsummeringer/drøfting av pensumbidrag, utskrift av PowerPoint-presentasjoner og forskjellige former for øvingsoppgaver. I så stor grad som mulig bør det fremgå av emnets semesterside eller emnebeskrivelsen hva som forventes av studentene når det gjelder ikke-tellende skriftlige arbeider, øvingsoppgaver og innleveringer; utgangspunktet er at aktivitetene skal bygge opp under emnets kunnskaps- og ferdighetsmål.
- 9. Pensumliste og forelesningsplan.** Pensumliste og detaljert forelesningsplan skal foreligge i rimelig tid før semesterstart for *alle* valgfrie emner (selv om emnet skal gå sent i semesteret). Grunnen er at studentene må ha nødvendig informasjon når de melder seg opp til emner, og de skal ha anledning til å planlegge aktiviteten i hele semesteret på et tidlig tidspunkt. Pensumliste/forelesningsplan skal være tilgjengelig *for studentene* senest innen **1. desember** før et vårsemester og **1. juni** før et høstsemester. Pensum og forelesningsplan legges inn på emnets semesterside.
- 10. Bestill litteratur i god tid.** Sørg for at pensumbøker blir bestilt, og at artikler og bokkapitler leveres inn til trykking av kompendier. Litteraturen skal være tilgjengelig så tidlig som mulig, og i alle fall til semesterstart. Frist for

bestilling av bøker og kompendier er **15. mai** og **15. oktober**. Nærmere frister kan fås fra studieadministrasjonen.

11. Digitale tidsskriftsartikler. Husk at vi (og studentene) har tilgang til mange digitale tidsskrifter i fulltekst (bl.a. via nettsider som www.jstor.org, ejournals.ebsco.com, www.idunn.no, www.blackwell-synergy.com, <http://journals.cambridge.org>, <http://online.sagepub.com>, <http://pa.oxfordjournals.org>, osv.). I stedet for å la tidsskriftsartikler vi har elektronisk tilgang til inngå i kompendier, kan de legges inn i Fronter (enten link eller kopi av teksten). Det kan også legges lenker direkte i pensumlisten som publiseres på emnets semesterside. Dette betyr at hvis en pensumliste kun inneholder artikler fra tidsskrifter som biblioteket abonnerer på (elektronisk), vil en lenke kunne lages for hvert enkelt pensumbidrag og et eget kompendium blir overflødig. Studentene får da tilgang til pensum umiddelbart, og dessuten reduseres administrative kostnader.

12. Sidetallet på hjemmeoppgaver. Som regel er omfanget på hjemmeoppgaver oppgitt i form av antall sider, men antall ord benyttes også i enkelte tilfeller. Det er utarbeidet egne retningslinjer for hjemmeoppgaver der også enkelte tekniske detaljer fremgår: www.statsvitenskap.uio.no/studier/Retningslinjerforinnleveringavoppgaver.html. Hovedregelen er at oppgavene skrives på en slik måte at teksten er godt leselig (minst 12 punkts skriftstørrelse, gode marger, linjeavstand 1,5), og at det ikke er mer enn rundt 400 ord per side. Hvis et omfang på 10-15 sider er oppgitt, skal selve oppgaveteksten utenom tittelside, sammendrag og litteraturliste ikke overstige 15 sider. Likedan bør oppgaven ikke være kortere enn 10 sider. Det å gå ut over sidebegrensningene (i begge retninger) kan få betydning for karakteren. Alle hjemmeoppgaver av et visst omfang bør ha et kort *sammendrag* (rundt 100 ord).

Type I: Valgfrie masteremner med skoleeksamen og hjemmeoppgave(r) som evalueringsform

De følgende punktene gjelder emner med både skoleeksamen og hjemmeoppgaver(r) som grunnlag for karaktersetningen. Dette er den formen som benyttes hyppigst. Vær særlig oppmerksom på at det er fullt mulig å velge veldig forskjellige opplegg for hjemmeoppgavedelen; oppleggene kan "skreddersys" i forhold til kunnskaps- og ferdighetsmålene for det aktuelle emnet.

13. Skoleeksamen på 3 timer. Det gjennomføres 3 timers skoleeksamen med prøving av pensumstoff. Det er opp til emneansvarlig å bestemme bruken av småspørsmål og/eller essayformen på oppgavene, og graden av valgfrihet ved

eksamen. Hvis studentene skal besvare flere oppgaver, bør det sies *hvor mye hver oppgave teller* i eksamenskarakteren. Hvis det er så mange studenter på emnet at det må brukes flere eksamenskommissjoner bør sensorveiledning overveies for å få en mest mulig likeartet bedømmelse.

- 14. Hjemmeeksamen – én eller flere oppgaver.** Studentene skriver én eller flere hjemmeoppgaver med et samlet omfang på 10-15 sider. Emneansvarlig avgjør selv hvor mange oppgaver som kreves på emnet (innenfor denne siderammen). Hvis det kreves at studentene leverer flere oppgaver, kan det være naturlig at en benytter oppgitt problemstilling på minst én av dem. Det bør likevel ikke være snakk om mer enn 3-4 oppgaver, og det samlede omfanget skal ikke overstige 15 sider. Hvis det kreves flere oppgaver, er det mulig å sette innleveringsfrist tidlig i kurset på én eller noen av dem. Dette må i så fall være oppgitt på emnesiden/emnets semesterside.
- 15. Nye former?** Det er anledning til å bygge inn nye former i de tilfeller studentene skal levere flere oppgaver. Deloppgavene kan ha forskjellig omfang, og de kan være av høyst ulike typer. Her er eksempler på varianter som kan forsøkes: Aviskronikk/populærvitenskapelig fremstilling, litteratursurvey eller -sammenfatning, kritisk drøfting av bestemte forskningsbidrag på pensum, korte utredninger, policyanbefaling på grunnlag av et bestemt materiale, drøfting av et case, utskrift av lysark fra muntlige presentasjoner, osv. En kan for eksempel be studentene skrive en kronikk på 3-4 sider og en mer ordinær hjemmeoppgave på 7-11 sider; eller kanskje tre hjemmeoppgaver med oppgitt problemstilling på 4-5 sider hver. Mulighetene er mange, og det er viktig at studentene får variert skrivetrening i løpet av masterstudiet. Dette må likevel gjøres på en slik måte at kravene til studentene ikke på noen måte senkes.
- 16. Kjent på forhånd.** Opplegget for hjemmeoppgaver skal gjøres kjent for studentene samtidig som pensumliste og forelesningsplan legges ut. Spesielle opplegg skal beskrives på emnets semesterside eller i et dokument som legges i Fronter ved emnestart. På emnesiden står bare standardformuleringen som er referert ovenfor, så dette vil være supplerende informasjon i forhold til den.
- 17. Forhåndsgodkjenning av selvvalgt problemstilling.** En hjemmeoppgave med selvvalgt problemstilling på 10-15 sider har vært den mest brukte formen på de valgfrie masterkursene. Problemstillingen skal (forhånds)godkjennes av emneansvarlig, og oppgaven skal reflektere emnets temaer og pensumlitteratur. Generelt gjelder krav om forhåndsgodkjenning av tema/problemstilling for *alle* hjemmeoppgaver som ikke har oppgitt tema.
- 18. Helhetsvurdering av skoleeksamen og hjemmeoppgave(r).** Det settes ikke "offisielle" delkarakterer på skoleeksamen og hjemmeoppgaver. Det

vil alltid være slik at skoleeksamen teller noe mer enn hjemmeoppgaven(e) i den samlede vurderingen, men aldri mer enn 60 prosent av den samlede karakteren. Studenter bør være oppmerksom på at sensorer oftest anvender et system med plusser og minuser i forbindelse med de foreløpige delkarakterene, og at dette kan få betydning ved sammenregning av endelig karakter; i enkelte tilfeller kan derfor hjemmeoppgaven vippe den samlede karakteren opp eller ned selv om det i utgangspunktet er satt nabokarakterer på skoleeksamen og hjemmeeksamen.²

Type II: Valgfrie masteremner med hjemmeoppgave som evalueringsform

Den andre formen for valgfrie masteremner har kun hjemmeoppgave som evalueringsform, men da en mer omfattende og arbeidskrevende oppgave enn på emnetypen som ble beskrevet ovenfor. Ved bedømmelsen kreves langt mer rent innholdsmessig for denne varianten hjemmeoppgaver enn for oppgaver på 10-15 sider som leveres på emner som også har skoleeksamen ved siden av. Her er de viktigste punktene når det gjelder emner med kun hjemmeoppgave som evalueringsform:

19.Hjemmeoppgave i artikkelformat. Studentene skriver en hjemmeoppgave på 15-20 sider med valgfri problemstilling. Oppgavene har et noe høyere øvre sidetall enn oppgavene på emner som har skoleeksamen i tillegg. Viktigere er det at det stilles *høyere krav til innholdet* i oppgavene; oppgaven må bygge på en mer omfattende, dypere og/eller grundigere undersøkelse. Det er også større krav til selvstendighet i arbeidet. Det forventes at studentene arbeider i *hele* undervisningsperioden (totalt om lag 6 uker) med hjemmeoppgaven, og den må også vurderes ut fra en slik forventet arbeidsinnsats.

20. Tilstedeværelse på forelesninger og obligatorisk seminardel. Seminardelen av emnet er obligatorisk, og emneansvarlig bør om nødvendig føre fremmøteprotokoll. En student må delta på minst 2/3 av seminarene. Det er også en helt klar forventning at studentene kommer på forelesningene. På denne typen emner er det særlig hensiktsmessig om emneansvarlig får studenter til å bidra med korte presentasjoner av pensum i *forelesningsdelen*

² Her er et eksempel. La oss si at skoleeksamen er oppgitt å telle 55 prosent og hjemmeoppgaven 45 prosent på et emne. Hvis sensorene har satt en ren C på hjemmeoppgaven og en ren D på skoleeksamen, vil sluttkarakteren bli D. Er det imidlertid slik at C-en på hjemmeeksamen er sterk (en C+), og at skoleeksamen på tilsvarende vis er en klar D (uten minus), vil sluttresultatet kunne bli karakteren C. Eller samme illustrasjon ved hjelp av tall: Anta at A=5, B=4, C=3, D=2 og E=1. Hjemmeoppgaven teller 45 prosent og skoleeksamen 55 prosent. Sensorene har satt sterk C på den førstnevnte, og forstår det som 3,4. På skoleeksamen er det satt ren D (2,0). Sammenregning gir 2,63 som resultat, hvilket avrundet på vanlig måte blir en C.

av emnet, og da gjerne slik at studenter får anledning til å fremlegge pensumstoff som er særlig relevant i forhold til egen hjemmeoppgave.

- 21. Obligatoriske aktiviteter.** Studentene skal skrive en skisse til hjemmeoppgave på 3-5 sider og fremlegge den muntlig på seminardelen av emnet, og dessuten være opponert på andres skisser minst én gang. Emneansvarlig kan også kreve at det fremlegges korte problemnotater før den fullstendige oppgaveskissen skrives. På våre nettsider er det beskrevet nærmere hva som menes med problemnotat og oppgaveskisse. De obligatoriske aktivitetene er et vilkår for å gå opp til eksamen i emnet.
- 22. Hvorfor obligatorisk deltakelse?** Forventningen om tilstedeværelse på forelesningsdelen er primært begrunnet i det at studentene ikke prøves i pensumstoffet gjennom en avsluttende eksamen. Obligatorisk seminardeltakelse og obligatoriske aktiviteter (skisse, muntlig presentasjon) anses som en måte å forsøke å følge den enkelte students arbeid med oppgaven; det er en form for (obligatorisk) kollektiv veiledning for å få så gode oppgaver som mulig, men det ligger i dette også en form for "kontroll" av at det er studenten selv som arbeider med oppgaven fra prøvende problemformulering til ferdig analyse.
- 23. Reflektere pensum.** Det er et *absolutt krav* at hjemmeoppgaven tematisk hører inn under emnet, og at den reflekterer pensumlitteraturen som er satt opp. Tema og problemstilling skal være godkjent av emneansvarlig. Oppgaveskissen og selve oppgaven må omhandle samme tema; det er ikke adgang til å levere en helt annen oppgave (oppgave med et annet tema) enn den som har vært behandlet i skissen og presentert på seminaret. Hvis en oppgave med nytt eller helt endret tema likevel leveres, vil det føre til strykkarakter (F).
- 24. Seminardel og antall studenter.** Rammen for emnet er 20 undervisningstimer, med minst halvparten som forelesninger (se likevel det som står i fotnote 1). Seminardelen må organiseres på en slik måte at alle studentene kan få fremlagt og diskutert sine oppgaveskisser.³ I praksis vil det normalt være en øvre grense på 20-25 studenter. Det kan derfor bli satt et tak på antall studenter, og i så fall vil det være de som først melder seg på som får adgang til emnet.

³ Instituttets [seminarmanual](#) (for bechelnivået) kan gi ideer om ulike måter å organisere seminardelen på. For eksempel kan panelorganisering benyttes fremfor den tradisjonelle seminarformen.

Type III: Emner med kun skoleeksamen

Dette er en emneform som er spesielt velegnet i de tilfellene der kunnskapsmål står særlig sentralt. Emneansvarlig bør overveie denne formen når det fremstår som ekstra viktig at studentene tilegner seg pensumstoffet grundig. Sammenlignet med de øvrige emneformene, fremstår emner med kun skoleeksamen som utpregede ”leseemner”; skrivetrening prioriteres lavere. Som det fremgikk av punkt 2 ovenfor bør pensum ha større omfang på disse emnene, med 1.000-1.200 sider som norm.

- 25. Skriftlig eksamen.** Innenfor denne typen emner gjennomføres en omfattende skriftlig eksamen på 6 timer. Emneansvarlig bør sørge for varierte utfordringer ved eksamen, gjerne i form av oppgavesett som inneholder både essay- og småspørsmål. Eksamensoppgavene skal selvsagt ha god pensumdekning.
- 26. Kvalifiseringsoppgave bestått/ikke-bestått.** Rundt midten av kurset skal studentene levere inn eller gjennomføre en kvalifiserende oppgave. Emneansvarlig bestemmer hva slags oppgave eller prøve det skal være tale om, og fastsetter en frist eller et tidspunkt i rimelig tid før skriftlig eksamen. Kvalifiseringsoppgaven bør være nært knyttet til pensumlitteraturen. Når det gjelder type oppgave står emneansvarlig nokså fritt, og kan benytte alt fra en kort, tradisjonell hjemmeoppgave og tidligere eksamensoppgaver til flervalgsprøver (for eksempel ’multiple choice’ som lages i Fronter og besvares elektronisk) og muntlige presentasjoner (forutsatt et noe skriftlig fra presentasjonen innleveres). Bestått på denne delen er et vilkår for å bestå emnet.

Type IV: Emner med hjemmeoppgave og muntlig presentasjon

Dette er den eneste emneformen med muntlig prøve (tellende presentasjon) som del av evalueringen. Det er ikke krav om å gjennomføre en egen seminardel, og alle 10 gangene kan slik sett være ordinære forelesninger. Det vil likevel være naturlig å sette av tid underveis til fremleggelser av problemnotater og skisser og/eller gjennomføring av andre muntlige øvelser.

- 27. Hjemmeoppgave i artikkelformat.** Hjemmeoppgavene som skrives er av samme type som de som er beskrevet for emner av type II, og det stilles like høye krav til innholdet. Det vil si at problemstillingen er selvvalgt, og oppgavene har et forventet omfang på 15-20 sider. Det er et *absolutt krav* at hjemmeoppgaven tematisk hører inn under emnet, og at den reflekterer pensumlitteraturen som er satt opp. Tema og problemstilling skal være godkjent av emneansvarlig.

28. Helhetsvurdering der den muntlige presentasjonen teller 1/4.

Den samlede karakteren baseres på hjemmeoppgaven (skriftlig del) og den muntlige presentasjonen av oppgaven (inkludert svar på oppfølgings- og utdypningsspørsmål). Oppgaven teller $\frac{3}{4}$ og den muntlige delen $\frac{1}{4}$. Vektingen innebærer at den muntlige presentasjonen kan få betydning for den samlede karakteren, men bare hvis det er betydelig forskjell (rent karaktermessig) på den skriftlige og muntlige prestasjonen. Dette betyr for eksempel at hvis det er gitt B på oppgaven, er det ikke mulig å vippe karakteren opp på A som følge av muntlig uten at B-en i utgangspunktet ligger svært nær en A.⁴ I denne forstand er det ikke rimelig å se på muntlig som ”justerende”; det er i utgangspunktet tale om en separat delkarakter som veies sammen med den skriftlige delkarakteren. Legg merke til at uttrykket ”i utgangspunktet” er brukt i forrige setning. Dette fordi det kan forekomme tilfeller hvor sensorene som følge av den muntlige presentasjonen og oppfølgings spørsmål kan bli overbevist om at den karakteren de opprinnelig hadde satt på oppgaven isolert sett ikke var riktig, og må justeres før endelig karakter beregnes.⁵

29. Muntlig presentasjon – ikke muntlig prøving av pensum. Den muntlige delen har en presentasjon av hjemmeoppgaven, gjerne med bruk av lysark/PowerPoint, som hovedingrediens. Presentasjonen bør ikke være på mer enn 15 minutter. Etter presentasjonen har sensorene anledning til å komme med tilleggs- eller oppfølgings spørsmål (5-10 minutter). Det er ingen eksaminasjon av pensumkunnskaper, men forhold knyttet til pensum kan likevel bli berørt i oppfølgings spørsmålene.

Type V: Emner med mappeevaluering

Dette er en emneform hvor variert skrivetrening står sentralt. Det skal leveres inn et stort antall skriftlige arbeider underveis, fra emnet starter til undervisningsperioden er over. Dette vil kunne bety ukentlige innleveringer; emneansvarlig gir nærmere informasjon om typer arbeider og innleveringsfrister. Det er *ikke* slik at alle oppgavetekster nødvendigvis må være kjent for studentene ved emnestart, men det som i alle fall skal være annonsert er innleveringsfrister og tidspunkt for når oppgavetekster gjøres kjent (dvs. hvis ikke alle oppgavetyper og oppgavetekster er annonsert ved emnestart). Det kan i noen tilfeller bli ansett som en del av prøven å ha relativt kort tid fra oppgaveteksten deles ut til innlevering (for eksempel 1 uke eller 2-

⁴ Det er imidlertid mulig å gå fra B på oppgaven til en samlet karakter som er svakere, forutsatt at den muntlige prestasjonen vurderes som minst to karaktertrinn svakere. Se likevel det som er sagt tidligere om fastsettelse av samlet karakter som følge av en helhetsvurdering og bruk av plusser og minuser (fotnote 2).

⁵ Det kan for eksempel hende at sensorene gjennom den muntlige delen blir overbevist om at oppgaven er mindre selvstendig enn de opprinnelig la til grunn.

3 dager). Husk imidlertid at det sistnevnte varianten kan være mer sårbar for sykdomsforfall, som det i så fall må finnes praktiske løsninger for.

- 30. Mappe med 5-6 hjemmeoppgaver på om lag 25-30 sider.** Det leveres inn 5-6 skriftlige arbeider til frister underveis, med siste innlevering i uke 6. De skriftlige arbeidene samles i en mappe, og det gis én samlet karakter på alle arbeidene etter at de er innlevert.
- 31. Hva slags skriftlige arbeider?** Oppgavene bør være av ulik art, og stille studentene overfor ulike utfordringer. En del av oppgavene bør ha oppgitt tema/problemstilling, men det kan også være tale om helt eller delvis valgfrie problemstillinger. De skriftlige oppgavene kan ha ulikt omfang, og innleveringsfristene vil normalt gjenspeile dette (mer tid på lengre oppgaver). Det må også forventes at oppgavene er ganske nært knyttet til arbeid med pensumlitteraturen.
- 32. Hvor stor vekt har det enkelte arbeid?** Emneansvarlig redegjør nærmere for hvordan de enkelte arbeidene teller, enten på emnets semesterside eller i Fronter (og i første forelesning). Dersom ikke annet blir oppgitt, vil alle skriftlige arbeider som innleveres telle likt. Men uansett vil den samlede karakteren måtte basere seg på en helhetsvurdering.